

ПРОФ.ИВ.ЧОЛАКОВ: ЛЕКАРИТЕ СА НАЙ-НЕЗАЩИТЕНИ ОТ ЦЯЛОТО ОБЩЕСТВО

Водеща: Защо спешната помощ се превърна в боксова круша на пациентите. В студиото са проф. Иван Чалъков от БЛС и проф. Радослав Гайдарски, бивш министър на здравеопазването. И двамата професори, добро утро. Да се върнем на думата. Кажете ми защо, гпроф. Чалъков, готвите ефективни протести и давате на правителството едва 20 дни, за да приеме нов закон, който предишният парламент не може да приеме до край.

Проф. Иван Чалъков: Само една малка корекция. От БЛС д-р Райчинов ме помоли да дойде, не съм от БЛС, аз съм в болницата ИСУЛ, а това е моят учител проф. Гайдарски, така че и двамата сме като едни професори, които работят и се въртим на същото това, на което колегата Йорданов се върти. Вижте, тази работа има предистория. Отношението към нас е такова от много отдавна. От 60-те години, когато бяхме черни души в бели престилки. Това излезе в „Работническо дело“ и „Литературен фронт“. Досега нещата не се промениха, станаха 3 пъти по-лоши. Вие говорите за случая...

Водеща: На Вас посягали ли са ви? Посягал ли ви е пациент? Пациент или негов роднина?

Проф. Иван Чалъков: Пациентите посягат всеки ден. Не говоря за 95%. Разбира се, че ми се е случвало.

Водеща: В какви ситуации? Провокирали ли сте с някакъв ...

Проф. Иван Чалъков: Ами в ситуации най-вече, когато идват пияни или наркомани. Тази нощ, на нощното дежурство в ИСУЛ, моят асистент е прегледал 62 души. 5 от тях са го псували на майка, защото са били пияни. Или затова, че в 2 часа през нощта иска да си попълни медицинското за шофьор, когато се приемат само спешни случаи. Това е всеки ден. Че случаят с разбитата врата с бокс и то добре, че е яко момчето, доктора влезе... Ми тогава помолихме един, извинявайте – тук ще кажа една дума, помолихме една поръчкова журналистка от една телевизия, такива журналисти познавам много, тя отказа, каза, че случаят не бил интересен за нея. Но други неща са интересни. Много добре знаете, че някъде от 23 години новините започват и свършват с нас. Не с полицаи, не с учители, а започват с нас. Започват и завършват с нас. Няма да Ви връщам към министър Цветанов и тая свинщина, която се случи в парламента. Когато четирима души бяха съсипани. Ами що не ги попитате тях да дойдат тук да Ви кажат как качулатите са влезли в тях и какво са направили.

Водещ: Ние, между другото, се опитваме от много време да ги попитаме, но горките хора са толкова зле, че не искат изобщо да говорят.

Проф. Иван Чалъков: Попитайте ги. Единният от тях ми е пациент. Попитайте ги, ще чуете неща, от които косите ще Ви се изправят.

Водещ: Пак Ви казвам, че ние правим опити, обаче те отказват. Категорично. Най-вероятно са наплашени или са изживели такъв стрес, че е нормално да не ...

Проф. Иван Чалъков: Наплашени са. И аз ще Ви кажа какво направихме в ИСУЛ. Към охраната, която имаме, назначихме двама души на високи заплати, млади хора. Нали знаете какво се прави в бара, когато клиентът е пиян или се държи агресивно. Така наречените изхвърлячи. Или ги наричаме биячи. С белите ръкавици, господина, без да му се казва нищо, се изхвърля извън болницата.

Водеща: А тези петима души снощи, които са напсували вашия асистент, колко от тях са били изхвърлени по този начин от ИСУЛ?

Проф. Иван Чалъков: Ами действат. Тези момчета действат. Доволни сме от тях.

Водеща: И петимата сте ги изхвърлили?

Проф. Иван Чалъков: Ами да, изхвърлили са ги...

Водещ: Г-н Гайдарски, като бивш министър как оценявате тези действия, които болниците очевидно сами предприемат, за да се справят с агресията срещу лекарите?

Проф. Радослав Гайдарски: Ами вижте, голяма трагедия е в българското здравеопазване в момента, затова, защото вие виждате, аз съм напълно съгласен с професора Чалъков. Нещо става в нашата страна. И то много неприятно. Копае се една пропаст между лекари и пациенти, което никога не е било. Винаги лекарят, вие знаете, че даже по селата има едно такова правило – лекаря, попа и кмета, това са трите личности. А тук в последните години нещо стана. особено през последните 3-4 години се насажда една такава омраза към лекарите, каквато е невиджана в световен мащаб. Ние може би държим рекорд.

Водещ: Ама защо става това, имате ли обяснение. Като кажете такова нещо, трябва да има някаква логика в ...

Проф. Иван Чалъков: Логиката е, че като общество сме най-незащитени.

Проф. Радослав Гайдарски: Не, не става въпрос само за логика, тук голяма логика няма.

Водещ: Ами не, казвате, че има едва ли не някаква целенасочена атака. За да е целенасочена, тя трябва да има някакъв смисъл.

Проф. Радослав Гайдарски: Целенасочена атака имаше даже от правителството, което си отиде. Вие знаете какви неща станаха в Благоевград, в Горна Оряховица, това беше целенасочено. Без да имат вина лекарите там. И когато вече Вие го насадите в обикновения човек една омраза и казвате тия лекари са големи мошеници, крадат, лъжат, ограбват пациентите и т.н., ами по-бедни от лекарите в България няма. Идете в Македония и ще видите, че лекарите са заплатени по-добре. В Албания са по-заплатени. И има нещо, което смразява тези, които разбират от здравеопазване. Не може бензина да купуваме на цената, която продават в Европа, колата със същата цена, даже по-скъпо, всичко е като в Европа. Казват – вие сте европейци. А знаете ли как заплащат една операция в България, която струва там например 40-50 000 евро, в България – 4000 лева. Как тогава лекарят и болниците особено, тук вече болниците са зле ...

Водещ: Разбирам, но Вие бяхте министър. Защо тези промени за криминализиране на нападенията срещу лекари не ги въведохте Вие, защо не ги инициирахте? Ето, гледам г-жа Атанасова от ГЕРБ е била един от основните радетели за това тези промени да бъдат прокарани в закона при предишното правителство.

Проф. Радослав Гайдарски: По онова време не стоеше така проблемът. Не беше толкова остър. Ние имахме други проблеми.

Водещ: Но вашият колега каза, че е така от години. Че от 23 години е така.

Проф. Радослав Гайдарски: Последните години това нещо се изостри. Преди това нямаше такива случаи.

Проф. Иван Чалъков: Аз ще Ви обясня.

Водещ: Само секунда да обясня на зрителите какво си говорим, защото така или иначе не съм сигурен, че те много добре схващат смисъла на това, което им казваме. Идеята за това, че трябва да се криминализира посегателството върху лекари я има отдавна, още от предишния парламент и то беше внесено като законопроект, беше гласувано на първо четене, но понеже парламентът се разпусна по-рано от очакваното, не можа да бъде приет на второ четене. И сега вие казвате, че ако настоящият парламент не го приеме до средата на юли, лекарите ще излезат и ще стачкуват. Нали така?

Проф. Иван Чалъков: Така. Само че пак ви връщам. 60 години този народ се възпитава, че сме им длъжни. Че всичко е безплатно и ние сме длъжни. Дори и когато се прие закона за съсловните организации и джипи-то е 24 часа на работа. къде пише в Конституцията, че някой трябва да работи 24 часа? Той трябва да отиде 24 часа. Няма такова животно. Но още го има в текста. 24

часа той е на разположение. Че откъде накъде. И освен това. Тогава обаче – тоталитарен режим. Трудно се посягаше на лекар, защото веднага щяха да ядат бой. Сега обаче, тази игричка на демокрация, която няма нищо с етимологията, знаете какво е – сложна дума от *demos* и *kratia* – управление чрез народа, това нещо не съществува. Стана един инцидент. От тогава тръгна. Той е прав професорът. Скъса се един договор с бившия премиер от д-р Райчинов. Евала – мъжко момче, излъгаха ни за нещо, той скъса един договор. Помолиха д-р Райчинов да залепи договора и да преговаря. Той отказа. И от тогава започна войната.

Водеща: Защо казвате „мъжко момче“? Кажете каква в причината.

Проф. Иван Чалъков: Договорът беше за пари, които трябваше да се дадат.

Водеща: За какви пари? Какво общо има това с бившия премиер? Кажете.

Проф. Иван Чалъков: Ще ви кажа. Той направи един акт, д-р Райчинов, едни пари, които трябваше да получи съсловие, аз не съм юрист, но на съсловието трябваше да се дадат едни пари. Не се дадох и тогава той скъса договора пред телевизията ...

Водеща: За какво са били тези пари?

Проф. Иван Чалъков: За медицина. Не са дадени. Той скъса договора. И му беше казано – „Ще залепиш договора и ще дойдеш при мен да преговаряш“. Кое то д-р Райчинов отказа. И беше прав. След това от там тръгна войната. Първо Благоевград – арестуваните колеги. От там нататък като се стигне до..., това ще остане в българската история, е – не в историята на българската медицина – в Горна Оряховица с колегите.

Водеща: И това е било отмъщение според вас на правителството към лекарското съсловие.

Проф. Иван Чалъков: Ами то почна да се държи по този начин. Разбира се, че е отмъщение.

Водеща: Така го приемате Вие?

Проф. Иван Чалъков: Не го приемам. Така е. Така е. Така е.

Водеща: Отмъщение?

Проф. Иван Чалъков: Разбира се.

Проф. Радослав Гайдарски: Не, не вашата телевизия, но имаше една телевизия, която сутрин започваше винаги с нещо, което е станало някъде.

Водеща: Няма да коментираме.

Проф. Иван Чалъков: Не една, а две телевизии ...

Водеща: няма да коментираме.

Проф. Иван Чалъков: Но от там действително, той е прав, там се включиха поръчковите журналисти и когато ...

Водеща: Да не говорим за поръчкови журналисти в това студио.

Проф. Иван Чалъков: Ама те са една от причините да се стигне до тук, защото новините започваха и свършваха с нас. Това е недопустимо. За най-малкото нещо се излизаше по телевизията. Когато имахме нужда от тях, точно за тази телевизия, за която говори той, не за вашата, те не идваха. Те отказваха. Къде са сега, за да си защитят позицията тези същите хора. Мълчат от един месец като ... и нито един от тях не се показва.

Проф. Радослав Гайдарски: Има нещо друго. Когато насаждаш непрекъснато ... изтъкваш случаи отделно – някъде някое дете починало или починал някой, не дошла линейката навреме и т.н., няма начин нашите линейка в София да дойдат точно както например е в Лондон – на 8-та минута. Затова, защото вместо 50 екипа, работят 25.

Водеща: Така е, но вие разберете, че хората имат нужда от това да споделят съдбата и случилото се с медиите в повечето случаи и така че медиите са длъжни да разкажат тези истории, за да не се допускат повече грешки ако това са грешки.

Проф. Радослав Гайдарски: Когато се разказват случаи, които са отделни ...

Водеща: Да не поучаваме журналистиката, само за това ще ви помоля, наистина.

Проф. Радослав Гайдарски: Когато си спасил 100 човека, а се е случило на някой да почине, ти не можеш да изтъкваш точно онзи случай – единия.

Водещ: Отиваме във Варна, там е Мария Кордон. Тя е с Десислава Кателиева, която е председател на НАРСМП да ни кажат какво е тяхното мнение. Мария, дали ни чуваш? Ще те помоля за бързо мнение от вас.

Репортер: *Какво мисли НАРСМП, д-р Кателиева?*

Д-р Кателиева: *Нашата асоциация ще внесе днес в парламента и в МЗ официално искане в рамките на 2 седмици МЗ и парламента да предприемат законодателна инициатива да започне изработване на законопроект на закон за спешната помощ. В рамките на 2 седмици парламентът да приеме на второ четене инкриминирането на посегателствата спрямо медици, защото в петък вечерта беше нападнат един от идеалистите в спешната помощ. Д-р Йорданов е не само един от най-възрастните ни колеги, не само един от най-опитните ни колеги. Човек, който не заслужаваше, след като е спасил толкова много животи, да се саморазправят по този начин с него.*

Репортер: *Вие искате и паник-бутони също.*

Д-р Кателиева: *Другото нещо, което искам от МЗ. Обещават ни от години инсталирането на паник-бутони във всеки един санитарен автомобил и в спешните кабинети на нашите филиали. Имаме 187 филиала, в които понякога остава само една сестра нощем. Там също понякога има случаи на саморазправа. Връзката ни с нашите апаратни е с един мобилен телефон и не навсякъде работещи радиостанции. Страшното след тези случаи на саморазправа и след случилото се с колегата в София е, че това може да бъде капката, която ще прелее чашата на търпението за много от нас. Много от колегите, които от години работим, сме склонни да вземем лично решение да напуснем спешна помощ, поради простата причина, че нито заплащането е достойно, нито условията ни на труд са нормални, нито защитата ни е нормална. Искаме правила, искаме защита, искаме сигурност. И всичкото това го искаме не само в името на нашата сигурност. Искаме го в името на нашите пациенти. За да можем да бъдем адекватни и прецизни.*

Водещ: Сега се връщаме при нас, защото както обикновено времето не ни стига. Последно обаче – г-н Чалъков, ще се стигне ли до стачка. Това е безпрецедентен случай.

Проф. Иван Чалъков: Има закон на първо четене. Технологичният проблем си е на парламента. Минал е текст на първо четене.

Водещ: Да приемем, че до 15 юни нищо не се случи. Как ще реагирате?

Проф. Иван Чалъков: Национална стачка. Категорично. В това никой да не се колебае и да не се съмнява. Но след като е внесен такъв текст – по-лесно им е да го направят. Ще ви кажа – 15-ти се пада в петък. Събота и неделя ще работят, защото в понеделник ние няма да работим.

Водещ: Разбрахме, благодаря ви. Дано не се стигне до тези крайни мерки.